

OBSAH

Predslov	7
1 VÝVOJ A ROZMIESTNENIE OBYVATELSTVA SLOVENSKA	9
1.1 Vývoj počtu obyvateľov Slovenska	9
1.1.1 Obdobie 1869 – 1921	10
1.1.2 Obdobie 1921 – 1950	11
1.1.3 Obdobie 1950 – 1991	11
1.1.4 Obdobie po roku 1991	12
1.1.5 Medzinárodné porovnania vývoja počtu obyvateľov Slovenska	12
1.2 Priestorová diferenciácia obyvateľstva Slovenska	13
1.2.1 Priestorová diferenciácia obyvateľstva v regiónoch podľa spoločensko-politickej etapizácie v období 1869 – 2001	13
1.2.2 Vývoj priestorovej koncentrácie obyvateľstva v regiónoch Slovenska	17
1.2.3 Vývoj hustoty zaľudnenia v regiónoch Slovenska	18
1.2.4 Vývoj a priestorová diferenciácia obyvateľstva v obciach Slovenska	19
1.2.5 Priestorová diferenciácia vidieckeho obyvateľstva	20
1.3 Geografické faktory priestorovej diferenciácie obyvateľstva v regiónoch Slovenska	23
1.3.1 Rozmiestnenie obyvateľstva Slovenska vzhľadom na dopravné siete	23
1.3.1.1 Rozmiestnenie obyvateľstva vo vzťahu k železnici	24
1.3.1.2 Rozmiestnenie obyvateľstva vo vzťahu k sieťam diaľkovej prepravy osôb	25
2 PRIRODZENÝ POHYB OBYVATELSTVA SLOVENSKA	27
2.1 Úvod	27
2.2 Časová diferencovanosť prirodzeného pohybu obyvateľstva	27
2.2.1 Teoretický rámec interpretácie vývoja prirodzeného pohybu obyvateľstva	28
2.2.1.1 Rovnováha	28
2.2.1.2 Klasická teória demografického prechodu	28
2.2.1.3 Obdobie znižovania pôrodnosti	29
2.2.1.4 Záverečné fázy demografického prechodu	29
2.2.1.5 Druhá demografická revolúcia	30
2.2.1.6 Postupnosť krokov druhej demografickej revolúcie	30
2.2.1.7 Hodnotové zmeny	31
2.2.1.8 Ideové dôsledky	32
2.2.1.9 Ďalšie spoločenské dôsledky a súvislosti	32
2.2.2 Dlhodobý vývoj prirodzeného pohybu obyvateľstva Slovenska	33
2.2.2.1 Pôrodnosť	33
2.2.2.2 Potratovosť	36
2.2.2.3 Úmrtnosť	37
2.2.2.4 Sobášnosť	39
2.2.2.5 Rozvodovosť	42
2.2.2.6 Prirodzený prírastok	44
2.3 Priestorová diferencovanosť prirodzeného pohybu obyvateľstva	44
2.3.1 Čiastkové analýzy priestorovej diferencovanosti prirodzeného pohybu obyvateľstva Slovenska	45
2.3.1.1 Pôrodnosť	45
2.3.1.2 Potratovosť	47
2.3.1.3 Úmrtnosť	49
2.3.1.4 Sobášnosť	51
2.3.1.5 Rozvodovosť	53
2.3.1.6 Prirodzený prírastok	56
2.3.2 Syntetické hodnotenie priestorovej diferencovanosti prirodzeného pohybu obyvateľstva Slovenska	57

2.4	Faktory prirodzeného pohybu obyvateľstva	60
2.4.1	Teoretické koncepcie faktorov podmielujúcich prirodzený pohyb obyvateľstva	60
2.4.2	Vybrané faktory prirodzeného pohybu obyvateľstva Slovenska	61
2.4.2.1	Faktory prirodzeného pohybu obyvateľstva Slovenska vo svetle výberových zisťovaní	61
2.4.2.2	Faktory prirodzeného pohybu obyvateľstva Slovenska v kontexte pravidelnej štatistickej evidencie	63
3	PRIESTOROVÝ POHYB OBYVATELSTVA	69
3.1	Úvod	69
3.2	Medzinárodná migrácia	70
3.2.1	Migračné pohyby vo svete a v Európe	70
3.2.2	Súčasná situácia a vývojové trendy zahraničnej migrácie v Slovenskej republike	71
3.3	Vnútoraná migrácia na Slovensku	73
3.3.1	Vývoj a základné charakteristiky vnútornej migrácie	73
3.3.2	Migrácia na úrovni okresov a obcí	75
3.3.3	Migračné väzby najväčších miest Slovenska a ich zázemia	76
3.3.4	Efektívnosť migrácie	77
3.3.5	Migrácie medzi funkčnými mestskými regiónmi	78
3.3.6	Základné charakteristiky interregionálnych migrácií	78
3.3.7	Hlavné migračné toky medzi regiónmi	79
3.3.8	Regionálne diferencie v čistej migrácii	80
3.4	Dochádzka do zamestnania	81
3.4.1	Definovanie dochádzky do zamestnania a charakter dostupných štatistických údajov ..	81
3.4.2	Zmeny v dochádzke do zamestnania v období 1991 – 2001	82
3.4.3	Dochádzka do zamestnania z hľadiska koncepcie „priestorovej delby práce“	83
3.5	Priestorový pohyb obyvateľstva a geografia času	84
3.5.1	Čas, priestor, každodenné činnosti a geografia času	84
3.5.2	Transformácia každodenného života a časopriestorové snímky ľudských aktivít	84
4	ŠTRUKTÚRA OBYVATELSTVA	87
4.1	Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a veku	87
4.1.1	Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia	87
4.1.2	Štruktúra obyvateľstva podľa veku	91
4.1.3	Proces starnutia obyvateľstva	92
4.1.3.1	Intertemporálna analýza starnutia obyvateľstva	92
4.1.3.2	Interregionálna analýza starnutia obyvateľstva	96
4.2	Národnostná štruktúra obyvateľstva	98
4.2.1	Vývoj národnostnej štruktúry	99
4.2.1.1	Obdobie pred prvou svetovou vojnou (od roku 1880)	99
4.2.1.2	Vojnové a medzivojnové obdobie	100
4.2.1.3	Obdobie po druhej svetovej vojne (do roku 1989)	100
4.2.1.4	Obdobie po roku 1989	101
4.2.2	Priestorová diferencovanosť obyvateľstva podľa národnostnej štruktúry	102
4.3	Náboženská štruktúra obyvateľstva	104
4.3.1	Vývoj náboženskej štruktúry	104
4.3.1.1	Obdobie pred prvou svetovou vojnou (od roku 1880)	104
4.3.1.2	Vojnové a medzivojnové obdobie	105
4.3.1.3	Obdobie po druhej svetovej vojne (do roku 1989)	105
4.3.1.4	Obdobie po roku 1989	105
4.3.2	Priestorová diferencovanosť obyvateľstva podľa náboženskej štruktúry	106
4.4	Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	109
4.4.1	Vývoj vzdelanostnej štruktúry	110
4.4.1.1	Obdobie pred prvou svetovou vojnou (od roku 1880)	110
4.4.1.2	Vojnové a medzivojnové obdobie	110
4.4.1.3	Obdobie po druhej svetovej vojne (do roku 1989)	110
4.4.1.4	Obdobie po roku 1989	112
4.4.2	Priestorová diferencovanosť obyvateľstva podľa vzdelanostnej štruktúry	113

5 BÝVANIE	117
5.1 Domy	118
5.2 Byty	121
5.3 Cenzové domácnosti	127
5.3.1 Cenzové domácnosti podľa druhu	127
5.3.2 Cenzové domácnosti podľa počtu členov	133
6 POPULAČNÉ SYNTÉZY	137
6.1 Celkový pohyb obyvateľstva	137
6.2 Typológia okresov a obcí podľa metódy J. Webba	138
6.3 Demografická regionalizácia Slovenska	140
6.4 Reprodukcia obyvateľstva	141
6.5 Kvalita života a životné prostredie človeka	142
6.5.1 Indikátory a dimenzie kvality života a metóda spracovania	142
6.5.2 Regionálna diferenciácia kvality života v SR	142
6.5.2.1 Demografická dimenzia	142
6.5.2.2 Vzdelanostnoinformačná dimenzia	143
6.5.2.3 Bezpečnostná dimenzia	143
6.5.2.4 Dimenzia materiálneho komfortu a sociálnych istôt	143
6.5.2.5 Dimenzia vybavenosti bytov	143
6.5.2.6 Environmentálna dimenzia	143
6.5.3 Hodnota agregovaného indexu kvality života	144
6.6 Stredná dĺžka života (SDŽ)	144
6.7 Sociálnopatologické javy	146
6.7.1 Vývoj sociálnopatologických javov na Slovensku po roku 1989	146
6.7.2 Kriminalita	147
6.7.3 Drogová závislosť	147
6.7.4 Chudoba	148
6.8 Zdravie obyvateľstva	148
6.8.1 Teoretické aspekty zdravia a zdravotného stavu obyvateľstva	149
6.8.2 Zdravotný stav obyvateľstva – postavenie Slovenska v rámci Európy	149
6.8.2.1 Demografické predpoklady	149
6.8.2.2 Úmrtnosť	150
6.8.2.3 Chorobnosť	150
6.8.3 Determinanty zdravia	150
6.8.3.1 Životný štýl a stravovanie	151
6.8.3.2 Vzdelanie a zamestnanosť	151
6.8.3.3 Zdravotná starostlivosť	151
7 POPULAČNÁ PROGNOZA	153
7.1 Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025	153
7.2 Vstupné predpoklady prognózy	154
7.2.1 Plodnosť	154
7.2.2 Úmrtnosť	154
7.2.3 Migrácia	155
7.3 Scenáre očakávaného populačného vývoja v okresoch SR	155
7.4 Výsledky prognózy	155
7.4.1 Očakávaný vývoj počtu a prírastku obyvateľstva	156
7.4.2 Očakávaný vývoj vekového zloženia obyvateľstva	158
7.4.3 Očakávaný vývoj ekonomického zafarbenia obyvateľstva	160
7.5 Záver	161
Terminologický slovník	163
Literatúra a pramene	177